

GÖTATRANGAREN

Pris 10 kr

1983

Framtidens Underhållstjänst

övades i samverkan med marinens hkp från Säve under batövn 3 i vecka 15. Såväl material som personallyft och framförallt sjuktransport övades med ett utomordentligt gott resultat.

BAUSCH & LOMB

Ray-Ban®

Riktiga solglasögon

Leg Optiker Folke Ahlström

Leg optiker Hans Ahlström

OPTIKER AHLSTRÖM

GLASÖGON • KONTAKTLINSER

Rådhusgatan 1 - Sandtorget - Skövde
Gärna tidsbeställning 0500 / 15500 vx

Nya Saab 900 Sedan.

Dina ögon säger en sak,
en provtur resten.

SAAB

SERVICE - RESERVDELAR - TILLBEHÖR

bil ab

SAAB

IVAN PERSSON

Marierjö SKÖVDE
0500/180 00

GÖTATRÄNGAREN

Organ för Kungl Göta Trängregementets kamratföreningar i Skövde och Göteborg
Adress: T2, Box 602, 541 29 Skövde Tel 0500-650 00 Postgiro 9 58 82-7
Redaktör och ansvarig utgivare: Kapten Gunnar A. Persson

Regementschefen har ordet

Så lider ännu ett arbetsår mot sitt slut!

Visserligen skriver jag detta en månad före uttryckningen av huvuddelen av årets åldersklass, men jag tror mig ändå våga säga att resultatet av grundutbildningen i år blir mycket gott. Förtjänsten ligger hos många, men jag vill gärna understryka att våra värnpliktiga - genom en positiv attityd och hög ambition - har en god del. De har gjort arbetet på regementet stimulerande och bidragit till en god arbetsmiljö.

Jag hoppas och tror att de värnpliktigas attityd till sin tjänstgöring speglar ett medvetande hos hela vårt folk att vårt försvar är

meningsfullt. Sverige har många problem. Ekonomin är i kris. Arbetslösheten stiger. Det finns problem med utslagningar. På sikt blir det allt färre yngre som skall dra försorg om allt flera äldre. Det blir då allt väsentligare att vi slår vakt om vårt oberoende och vår frihet att själva lösa problemen på vårt sätt. Svenska folket tycks förstå att försvaret är ett medel att bevara denna frihet. För att vi skall kunna lösa våra problem krävs också att vi får leva i fred. Försvaret är ett av de medel svenska folket har att bevara vår fred.

Vi inom försvaret känner oss alltså på intet sätt stå i motsatsställning till de nu så aktuella

fredsrörelserna. Och vi reagerar starkt mot att - som ibland sker - ställas i en sådan motsatsställning.

Vi är en del av Sveriges fredsrörelse.

En yttring av den ekonomiska krisen är att också försvaret utsätts för hårda besparingskrav. Det är en av orsakerna till att vår fredsorganisation förändras.

Sedan senaste numret av Götaträngaren kom ut har ju riksdagen fattat beslut om vår framtid.

Beslutet innebär att vi senast 1987 skall ha flyttat vår verksamhet till det som nu är K 3:s kaserner.

Planeringen pågår. Sannolikt flyttar K 3 till Karlsborg 1984.

Vi skall 1984 ta över en del av T 1 ansvar och tvingas redan från samma år ta en del av K 3 i anspråk. Som det nu ser ut torde flyttningen vara genomförd under 1986 eller tidigt 1987. Innan dess skall det byggas en ny militärrestaurang för garnisonen, en ny skolbyggnad för sammanslagna US/Träng-OHS tillkomma på Heden och T 2 få en ny sjukvårdsskola inne på nuvarande K 3.

Vad det skall bli av våra nuvarande kaserner är inte klart.

Ett alternativ är att den civilförsvaretskola som skall lokaliseras till Skövde tar över delar.

När det så gäller vår kommande organisation är det Chefens för armén inriktning att vi 1985 skall gå in i en "garnisonsmyndighet", d v s hela garnisonen bildar en myndighet med fobef som chef.

I den ingår bl a två utbildningsregementen "på lika villkor" Skaraborgs regemente och Göta trängregemente. Men varken ÖB eller regering och riksdag har ännu tagit ställning i den frågan.

Från 1. juni är allt anställt befäl yrkesofficerare i en ny befälsordning.

Vi tror att vi har skapat bra förutsättningar för den nya ordningen.

Ytterligare en allvarlig faktor: CA har ställt oss inför personalramar som skall vara intagna 1987 och som innebär risk för övertalighetsproblem. Det innebär att, sedan vi berett plats för de aspiranter som nu är på väg in i systemet, står vi inför ett anställningsstopp från 1985 och tills vidare.

Vi kan alltså under de närmaste åren inte rekrytera några nya officerare till regementet.

Vi hoppas finna vägar att göra det tillståndet så kortvarigt som möjligt.

I all denna förändringens tid tror jag att vi har ett särskilt behov av sammanhållning.

Jag hoppas och tror att Kamratföreningen kommer att spela en stor roll för att vi skall kunna bevara vår identitet genom kommande arbetssamma år.

Så föreligger alltså ett nytt nummer av Götaträngaren.

Jag tackar Redaktör och alla medarbetare för allt arbete med det nya numret!

Redaktören har ordet

Med samma obändiga kraft och envishet som den vita bläcksvampfamiljen på bilden ovan brutit igenom den hårda asfalten, har alla på regementet satsat för att på bästa sätt uppnå de mål som riksdagsbeslutet 1982 innebär, T 2 kvar, om än i ändrad skepnad.

Götaträngaren vill försöka skildra på vilka olika sätt vår flyttning och vårt övertagande av K 3 kaserner kommer att ske.

Kommittéer och arbetsgrupper avlöser varandra i ett snabbt tempo, korta remisstider och samråd i en ständig rundgång ger en föraning om allt som måste klaffa i en kombinerad omorganisation och flyttning av detta slag.

Måne det var lika intensivt vid tidigare flyttningar, från Marieberg .... till Karlsborg .... till Skövde?

Men det finns förändringar som är mer närstående.

NBO genomförs 1. juni i år, innebärande att alla nivåer benämns yrkesofficerare.

En följd av detta är att en arbetsgrupp tagit fram ett förslag om en gemensam sammanslutning, förslagsvis kallad Götaträngarnas officerskår, med uppgift att

svara för den sociala biten, uppvaktningar, representation m m under det att OF och ORF skall kunna helt ägna sig åt fackligt arbete.

Slutligen ett stort tack till alla kamrater som villigt tagit sig tid att medverka i årets Götaträngaren.

Ett stort tack också till medhjälparna; outtröttliga Marianne Andersson, nytillkomne Maud Hellstrand, Lennart Norén och Bengt Öman samt våra annonsörer vilka alla har stor del i att kamratföreningens Götaträngaren kan utkomma.

I förhoppning om att vi tillsammans lyckats skapa en stunds avkopplande läsning bjuder vi alla kamrater årets nummer av Götaträngaren.

Med hälsningar

CUFA VÄST

Redaktören

Här tas första spadtaget till den sedan många år planerade civilförsvarskolan i Skövde!

I spaden höll civilförsvarsstyrelsens generaldirektör Gunnar Gustafsson. Han sade:

— Detta är en dag vi väntat på länge. Äntligen får vi sätta igång det bygge som regeringen beslutade om redan för sju år sedan.

Det nya året låg ännu i sin linda när nästa moment i Garnisonens omvandling ingångsattes.

12. januari var han här igen, Gunnar Gustafsson, men nu som generaldirektör för civilförsvaret och i rollen som invigare för CUFA Väst:s byggnationer på del av T 2:s övningsfält i Hasslum. Sonderingar har tidigare skett i och för disponering av T 2:s lokaler och en viss inriktning har förmärkts. En hel del av nuvarande byggnation kommer att försvinna men förläggingsproblemet - dagligen skall 200 elever utbildas - är störst och där har tanken på ett av "blå husen" i S. Ryd dykt upp som alternativ. Måne vi är på väg mot den lösning Allan Randevåg siade om för 10 år sedan; att norra delen av T 2 jämte motorområdet blir "stans förråd"?

Ja, kanske kan svaret ges i nästa års Götaträngare?

Kommunalrådet Sven Westerberg (mitten) tycks fundera på om den lösning han just bevittnat blev bäst för Kommunen när han åhör det glada samspråket mellan överste Ekman och generaldirektör Gustafsson

Flyttningen har startat

Rep/intkomp uppställt på P 4 kaserngård före intagandet av de nyrenoverade och trivsamma förläggningslokalerna

"Försten ut" i flyttningskarusellen var för T 2:s del rep/intkomp, självfallet eftersom del av detta kompani har flyttningsvana. Repdelen kom ju på 40-talet till T 2, förlades på III. bat:s 4. vån på P 4, flyttades sedan till P 4 barackläger innan det förlades till T 2 och nu ingår i det nyorganiserade rep/intkomp vilket sommaren

-82 flyttade åter till P 4, men nu till II. bat:s kasern. Under sommaren färdigställdes och invigdes den mekanikerskola som svarar för teknisk utbildning. Tidigare utbildningsverkstad för stridsvagns-, bil- och vapenmek blev mekskola, bandfordon och mekskola hjulfordon, nu sammanfört under ett tak.

Med trumpetfanfar och invignings-tal av överste Ahlin, Stf Chef P 4 togs mekanikerskolan officiellt i bruk

Mekskolans instruktörer och elever åhör invigningen i enskild ställning

Flyttningsrapsodi

Redaktören

Allteftersom flyttningsbestyren ökar inför övertagandet av K 3 kaser-ner går också funderingarna bakåt i tiden till tidigare flyttningar som T 2 genomfört.

Vår värderade kamrat K-G Ljungqvist har samlat tidningsurklipp ur lokalpressen alltifrån tillblivelsen och välvilligt ställt detta till Götaträngarens förfogande. Vi tackar och med saxen i högsta hugg bjuder vi våra läsare på en liten tillbakablick.

Första gången tillblivelsen skymtade var i en notis i Skövde Tidning 8. januari 1889.

Ny trängbataljon. K. Mt lär — enligt Stockh. Dagbl. — hafva för afsigt att föreslå riksdagen att anslå medel till en ny trängbataljons uppsättande. Den nya bataljonen lär skola förläggas på Karlsborg.

Dock saknades inte födslovåndor. Trots att statsutskottet, enl en notis 18. april 1889 tillstyrkte med en rösts övertikt, skulle frågan falla genom att Första kamma- ren antog förslaget — utan omröstning — under det att Andra kamma- ren med 143 röster mot 66 gick på reservanternas linje d v s avslog förslaget. Detta innebar att frågan skulle avgöras genom gemensam votering där utgången var synner- ligen oviss.

Med andra ord kan sägas att T 2 "suttit med skägget i brevlådan" långt innan skäggväxten började.

Nåväl, år 1890 var det klart — och den 10. juli noterar tidningarna första chefsutnämningen.

Till chef för den nya träng- bataljonen, som kommer att förläg- gas till Karlsborg, lär, enligt Helsing- borgs Dagblad vara utsedd kaptenen och kompanichefen vid Stockholms träng- bataljon Axel Mattson.

Under det att trängtruppernas sta- tus utklarades i en artikel den 17. februari 1891.

Trängbataljonerna å Karls- borg och i Stockholm. K. mt, som beslutit att uppsättning af en träng- bataljon å Karlsborg skall under inne- varande år taga sin början, har i sam- manhang härmed befallt:

att den redan befintliga 4:de fördel- ningen tillhörande trängbataljonen hä- danefter skall benämnas Kongl. Svea trängbataljon;

att den nya trängbataljonen skall tillhöra 3:dje fördelningen och benäm- nas Kongl. Göta trängbataljon;

att den mellan regementen och kårer jemlikt tjänstgöringsreglementet för ar- mén gällande ordningsföljd sistnämnda bataljon skall erhålla plats näst efter Kongl. Svea trängbataljon; samt

att i arméns rulla inom trängen Kongl. Svea trängbataljon skall upp- föras under nummer 1 och Kongl. Göta trängbataljon under nummer 2.

Beslutet om att den nya trängbatal- jonen skulle uppsättas i Karlsborg lämnade inte övriga länsorter någon ro, tvärtom.

Skövde pläderade tidigt för sin lämplighet bl a med västra stamba- nan som skäl. Även Falköping och Mariestad uppvaktade höga vederbö- rande och erbjöd sig tillhandahålla fri mark för trängbataljonen och dess övningsverksamhet.

Att beslutet om Karlsborg stod fast kan dock utläsas av bl a nedanstå- ende dråpliga notis, som stod att läsa 12. juni 1901.

Kaptenernas kontrovers. Då bevärningen vid trängen häromdagen inryckte, råkade det vara regnväder, hvarför kapten Crafoord efter inhom- tandet af öfverstelöjtnantens mening lät uppställa bevärningen inomhus i de stora korridorerna i Slutvärnet. När så kap- ten Stålfors, efter att en stund förgäf- ves ha inväntat bevärningen på vanligt ställe utanför Slutvärnet, gick in i bygg- naden och där fann truppen uppställd till inmönstring, kunde han icke lägga band på sig, utan gick rakt fram till kapten Crafoord, för inför truppen ut emot honom i häftiga ordalag och skall t. o. m. ha ryckt honom i mustascherna. Med anledning deraf har nu den för- fördolade officeren stämt kapten S. in- för krigsrätt.

Något att tänka på för senare tids skägg- och mustaschprydda befäl, vågar Ni ha prydnaden kvar vid flyttningen till K 3?

Oförtrutet arbetade dock länets styrande kommunalmän vidare, var och en för sin sak, och resultat blev det.

Den 24. juli 1901 kan man läsa att majoren vid fortifikationskåren, J A Zethelius varit i Skövde och tittat på förläggningsplatser och manövermark, att han tidigare varit i Mariestad och senare skulle till såväl Falköping som Skara.

Denna "Zethelius resa i Skaraborgs-bygd" följdes upp av att krigsministern, generallöjtnant Crusebjörn, med ett stort antal experter, genomförde samma resa men utsträckte den även till Alingsås enär den staden också erbjöd fri mark.

Vad blev resultatet?

Ja, som oftast när mer än en är inblandad så resulterar det i ett rykte som denna gång dök upp i Göteborgs-Posten 10. januari 1902 där man kunde läsa:

Regementenas förläggning.

Till Göteborgs-Posten skrivs från Skövde: Inom kretsar, som böra anses väl underrättade, har under de senaste dagarna med allt större bestämdhet uppgifvits, att till Skövde skulle komma att förläggas icke blott Lifregementets husarer och Skaraborgs regemente utan äfven tredje arméfördelningens träng.

För den händelse så kommer att ske, lär det vara vederbörandes mening att gratis tillhandahålla staten nödiga jordområden såväl öster och söder om staden — Gerdlam, Källedal m. fl. områden — som ock mot norr, lägenheten Allhem.

Att ryktet talade sant tillkännagavs 4. april 1902 då följande telegram publicerades:

Regementenas hitförläggning.

(Telegram till Vestg. Korresp.)

Stockholm i dag.

K. m:t har bemyndigat arméförvaltningen att sluta aftal med Skövde stad i enlighet med af stadsfullmäktige gjordt anbud om upplåtande af mark för Lifregementets husarers och Första Götaträngkårs vinterkaserners uppförande.

* * *

En livlig byggnadsverksamhet följde på detta beslut och den 7. aug 1905 kunde man läsa om "förtruppen"

Göta trängkårs etablisement.

I lördags afton vid half 8 tiden hördes norrut från Skövde sång och vagnbullor. Det var 3:de kompaniet (sjukvårdskompaniet) af trängkåren som under kapten Raquets befäl framryckte mot det nya etablisementet, hvars många hvitmonade byggnader nu i afonbelysning tedde sig synnerligt ståtliga. Kompaniet hade på öfningsmarsch till Axvall på morgonen lämnat Karlsborg och efter en marsch på fem svenska mil var det nu framme vid det nya hemmet, målet för dagens ansträngning. Till större delen bestod det af beväring. Tolf man hade plats å de medföljande ambulansvagnarna. Den öfriga styrkan, utom befälet som var till häst, var till fots.

Det kompani som detta tor sig något underligt. Manskapatet har ej gevär eller karbin utan de stänger med hvilka härrna sammansättas. Bevärningen består endast af ravoivrar. Det var intressant att beskåda detta unga hurtiga kompani, hos hvilket man efter 5 mils marsch i tückuig och rågnig, och därtill mycket varm väderlek -- hettan var stundom 25 grader -- ej kunde märka ett spår af trötthet och detta ehuru både bekämdnad och packning voro genomdränkta af slagregn. Detta hade varit häftigast vid 2-tiden, då en våldsamt åska rasade i de trakter kompaniet genomfågade.

Under det att huvudstyrkan tillkännagavs den 27. september 1905

Göta trängkår. Huvudstyrkan med all dess mångfaldiga artilleri och hästar inrycka å sin nya förläggningsplats härstades i morgon f. m. En hel massa af kårens mobiler ha från Karlsborg förut anländt pr landväg och järnväg. Huvudstyrkan afgick pr landväg i går e. m. från fästningen och lägrade öfver natten vid Fagorsanna. I natt lägrar den i Svantorps socken i närheten af Igelstorp och är, som nämnt, här i morgon f. m. Vi hoppas att kåren städse må finna trefnad å sin nya förläggningsplats invid det samhälle som nu äfvenledes blir dess.

Att trängtrupperna var materieltyngda redan på denna tid framgår klart av nedanstående notis 2. oktober 1905

En trängkårs mobiler. Den som ej känner förhållandena kan ej göra sig ett begrepp om hvilken massa materiel af hvarjehanda slag en trängkår äger. Utom allt hvad som med kårens hästar landsvägen transporterats från Karlsborg hit till Skövde i och för Göta trängkårs flyttning, ha pr järnväg afgått ej mindre än 112 järnvägsvagnar med kårens tillhörigheter. Af denna vagmassa har dock en mindre del blifvit använd i och för flyttning af möbler och husgeråd tillhörande fil och underbefäl.

Nu följde en tid av hårt utbildningsarbete, men även idrotts- och nöjessidan fick sin beskärda del av tiden. Fotbollsreferatet från 18. augusti 1913 visar hur en match kunde gestalta sig.

En fotbollsmatch, som man motsatt med största intresse, var i går ämnad att spelas å Ridhusplanen, där enligt bestämmelse I. F. K. Skövde och Idrottsföreningen Heimer från Lidköping skulle mötas.

Lidköpingsspelarna infunno sig emellertid icke, hvarför Trängens Idrottsförening fick träda i deras ställe.

Under första halftid var spelet tämligen jämt. Några upplopp företogs ock å hvardera sidan. Därunder lyckades det Skövde-Kamraterna att några gånger placera bollen i målet

Efter halftid blef spelet något lifligare. Flera farliga angrepp gjordes, i synnerhet af Kamraterna.

Trängarnes målvakt skötte sig emellertid som en karl. Då och då kastade han sig på knä framför målet, påpassligt griparde bollen, så ofta denne gjorde några försök att slingra sig förbi honom.

Det var ej lång tid kvar af spel-tiden, då man fick höra ett långdraget, hemskt tjut ute på planen. Fotbollen hade nämligen utändats en sista suck.

Domaren afslöts genast spelet hvarur Skövde-Kamraterna sködes utginge som segrare.

Och då, liksom nu, fick nöjessidan rycka in för att finansiera idrottsverksamheten enligt denna lilla notis från 26. januari 1921

Idrottsbazar anordnas av trängens idrottsförening å kårens exercishus nästa lördag och söndag.

Först och främst blir det vanliga bazaranordningar. Men det finns mycket ovanligt också. Så t. ex. blir det cirkus i ridhuset, och där kommer bl. a. kapten Janne Lundblad att rida hela sitt stolta segerprogram från Antwerpen.

Men inte nog med detta, det blir kabaret också, där bl. a. kapten Bergendahl, balladsångaren av Guds nåde, kommer att uppträda.

År 1924 samlades indragningshotet över Skövde Garnison i det att alla förband i staden skulle dras in. Dock gick den stora "regements-döden" Skövde förbi och istället växte T 2 från trängkår till regemente, 1. juli 1949, då hade intendenturkompaniet, Int 2, och tygkompaniet, Tyg 2, tillkommit. Denna "växtvärk" hade under 1940-talet inneburit att Karlstorps egendom tillfördes T 2 övningsområde 1941, och att detachementet i Nora, T 2N, uppsattes 1942.

Nu följde en lång tid av arbetsro och utvecklande utbildningsarbete innan det i december 1972 var dags igen för ett ihållande rykte.

Den 8. december kunde man i SLA läsa

"Smygvägen"

Det var alltså inte så helt med hemligheten kring Gunnar Gustafssons enmansutredning. Sällan har väl så mycket läckt ut i förväg och ryktena besannats så till punkt och pricka. All personal på T2 har starkt reagerat mot att uppgifter har kommit ut smygvägen medan de själva inte fått veta något.

En tid av intensivt arbete för att få leva kvar startade på regementet i samverkan med kommunen. Resultatet blev riksdagsbeslutet 1974 att T 2 skulle bli kvar i Skövde men

samlokaliseras med P 4 och flytta till Heden. Beslutet räckte till 1979 då Skövde Nyheter den 14. december kunde ge detta sensationella besked

Nedläggningsshotet av T2 slog ned som en bomb...

SN:s avslöjande av att T2 hör till ett av de nedläggningshotade regementena i chefen för arméns fredsorganisation slog ner som en bomb på T2. En del av regementsledningen fick informationen per telefon på

onsdagskvällen, chefen för T2 befann sig i Stockholm på arméstaben där information om arméchefens förslag till ÖB gavs.

Återigen mobiliserades alla krafter för regementets överlevnad

och resultatet är väl allom bekant

T2 flyttar . . . till K3

Ja, efter en kort återblick på detta skeende under trängtruppernas snart 100-åriga levnad är det

inte fritt utan att man delar uppfattningen i nedanstående citat

"VI TRÄNADE HÄRT - MEN VARJE GÅNG VI BÖRJADE FÅ FRAM FUNGERANDE GRUPPER SKULLE VI OMORGANISERAS.

JAG LÄRDE MIG SENARE I LIVET ATT VI TENDERAR TILL ATT MÖTA VARJE NY SITUATION GENOM OMORGANISATION OCH OCKSÅ VILKEN UNDERBAR METOD DETTA ÄR FÖR ATT SKAPA ILLUSIONEN AV FRAMSTEG MEDAN DEN ÅSTADKOMMER KAOS, INEFFEKTIVITET OCH DEMORALISERING".

(GAIUS PETRONIUS, ROM, DÖD 66 E KR)

BMÖ -83

Major Göte Emilsson
(numera vid arméstabens
studieavdelning)

Den infanteriunderhållsbataljon som under detta utbildningsår har utbildats vid regementet skall krigsplaceras vid I 3 i Örebro. Av årets soldater så har följaktligen huvuddelen kommit från milo bergslagen.

Detta är anledningen till att det över huvudtaget blev aktuellt med T 2 deltagande i rubricerad övning. Ett av problemen var dock att övningen skulle börja tre månader före underhållsbataljonens uttryckning. Många var tveksamma till om det över huvudtaget var möjligt att klara av understödet till 7000 man med så lång tid kvar.

En annan tveksamhet var huruvida det efter denna övning skulle gå att motivera soldaterna inför återstoden.

Ytterligare ett problem var pengarna. T 2 hade icke budgeterade medel i tillräcklig omfattning (vilket löste sig senare bland annat genom tillskott från milo B).

Undertecknad fick nöjet att bli vid T 2 sammanhållande för denna övning. För att övningen skulle kunna genomföras på ett bra sätt genomfördes under militärbefälhavarens ledning några fältövningar.

Under den första fältövningen i mars 1982 rekognoserades grupperingar och övningens förlopp

studerades i detalj, varvid en del justeringar bland annat inom underhållstjänstområdet gjordes. I oktober var brigadstab, bataljonschefer och kompanichefer i området som förberedelse inför övningens inledande skeden. Stridsplan gjordes och delgavs, grupperingsplatser rekognoserades, skisser som underlag för kommande plogning iordningställdes.

Den sista fältövningen inför BMÖ genomfördes i november med bataljonsövningsavdelningarna. Då gjordes bland annat tjänstegrensvisa planer, verksamhetsöversikter samt kompletterande rekognosering. För underhållsbataljonens del innebar detta förändringar beträffande gruppering av transportkompaniet och reparationsplutonen och som det senare visade sig var det förändringar till det bättre.

BMÖ innebar att vissa förändringar gjordes i utbildningsplanen. Utbildningen avseende larmstyrkas strid sparades till huvuddelen efter BMÖ. Utbildning av förare som skulle ha "släpkompetens" genomfördes före övningen så att all utrustning skulle kunna medföras.

Normalt är snödjupet i västra Dalarna en meter till en och fyrtio i början av mars. För att klara det beräknade plogbehovet, utbildades delar av pionjärplutonen på bandlastare och plutonen bokades för grupperingsplogning veckan före övningens början.

Oturligt nog blev detta en av de mildaste och snöfattigaste vinternerna på länge, snödjupet varierade mellan en halv meter till 5-10 centimeter.

Plogning krävdes dock, varför pionjärplutonen som första förband ur T 2 gick till övningsområdet veckan före BMÖ början. Upptemperaturen av 12-tons hjullastare gjordes av en transportgrupp med F 1025-or från transportplutonen.

Del av brigadförbandsplatsen
i Vansbro

Arméchefen på besök

Måndagen den 28. februari rullade bataljonen de 28 milen till övningsområdet. Marschen gick bra med endast ett tillbud. Motorhuven på rep-intkompaniets packbil, en NB 88 flög upp och slog ut vindrutan strax söder Kristinehamn.

Som tur var behöll föraren fattningen och bilen på vägen. Rutan byttes i Kristinehamn och sedan gick resten bra. Bataljonen grupperades med huvuddelen Vansbro - Busjön (NV Äppelbo) för understöd av en infanteribrigad 66 M.

4. lätta infanteriunderhållskompaniet grupperades drygt 3 mil söder Vansbro för understöd av B-sidan som bestod av två bataljoner från I 2, en skyttebataljon F förstärkt med idrottsplutoner och bandvagnar och en fältjägarbataljon. Detta var en stor uppgift som kompaniet under hela första veckan löste på ett utmärkt sätt under ledning av inkallade reservofficeren kapten Beckman.

Bataljonens huvuddel under ledning av major Berg grupperades natten mot tisdag enligt följande:

- stabskompaniets huvuddel söder Busjön på vad som senare visade sig vara kommunens vattentäkt och trafikplutonen med sambands- och upplysningsplats i ett bageri i Opsaheden

(2 km S Äppelbo). Det var nog tur att hälsovårdsnämnden inte hade någon representant där. Närskyddstroppen gjorde nödvändiga försvarsförberedelser av stabsplatsen och upprättade bataljonens enda observationsplats på toppen av berget Hunnflen - en fantastisk utsikt.

- transportkompaniet som inledningsvis saknade transportplutonen grupperades norr om Busjön på en fin tallmo intill ett sommarstugeområde. Transportplutonen anlände på tisdag eftermiddag efter att ha kört bandvagnar från I 3 till övningsområdet.
- reparations- och intendenturkompaniet grupperades delat med intplutonen vid och i Rågsvedens för detta ändamål utsökta dansbana. Där upprättades och betjänades även etappdrivmedelsplats av intpluton. Drivmedlet förvarades i två cisternvagnar på den intilliggande järnvägen. Även brigadfångplats upprättades och betjänades här. Reparationsplutonen grupperades i ett grustag vid Hunnflens fot och fick snabbt påbörja reparationsarbetet, en uppgift som pågick kontinuerligt till kvällen den 8. mars.

- sjukvårdskompaniets förbandsplatspluton grupperades vid Folkets Park i Vansbro med tillgång till stor inomhusdansbana och även en liten kiosk till marketenteriet.

Sjuktransportgrupperna skickades tidigt fram till skyttebataljonerna och var sedan under huvuddelen av tiden framgrupperade.

Övningen genomfördes efter följande tidsplan i stort

Måndag	Avmarsch:	
02-28	Rek 0800 (inkl kokgrp). Bat hdel 0900. Gruppering. Uhbat	
Tisdag	hämtar am och livsm	
03-01	Stridsförberedelser Samövn uhtj - uppladdning	
Onsdag	} Fördröjningsstrid Uhbat understöd	} Tpplut och tpggrp ur 4. Luh tp av skarp am
03-02		
Torsdag		
03-03		
Fredag	Återhämtning	
03-04	Uppladdning	
Lördag	Brigads anfall - kraftsamling till tiden	
03-05	Uhbat understödjer	
Söndag	Återhämtning	Besöksdag
03-06	Uppladdning	1100-1400 vid uhbat
	(Luhkomp återgår till A-sidan)	
Måndag	Brigad anfall - kraftsamling till plats	
03-07		
Tisdag	Brigad anfall mot 11	
03-08	Avveckling brigförbpl och övriga uhpl	
Onsdag	~ 0900	Marsch till T 2
03-09	~ 1700	Middag på T 2

Besöksdagen för anhöriga på söndagen lockade drygt 400 personer som fick tillfälle att se sina söner/bekanta/fästmän m m vid våra grupperingsplatser. Vi tyckte det var glädjande att så många kom.

Övningen blev arbetsam för bataljonerna eftersom den innebar 8 dygns kontinuerlig underhållsverksamhet. Återhämtningsdagarna enligt tidsplanen innebär inte återhämtning för underhållsförbanden.

Hur löste då bataljonen sin uppgift

Underhållstjänsten inom brigaden fungerade väl mellan underhållsbataljonen och underställda delar. Att detta goda resultat uppnåddes beror till stor del på att underhållsbataljonens kompanier aktivt lyckades lösa gemensamma problem.

Eftersom värnpliktiga vid underhållsbataljonen hade knappt tre månader kvar av sin utbildning anpassades bataljonens uppgifter delvis till detta.

Samarbetsvilja, serviceanda och ett gott humör kännetecknade befäl och värnpliktiga vid bataljonen som sammantaget utförde ett mycket bra arbete. Befälet på T 2 grundutbildningsbataljon fick under denna övning ett bra kvitto på att man gör ett bra arbete vid utbildningen av våra värnpliktiga och det skall Ni ha ett varmt tack för.

Under övningen hanterade, vårdade, registrerade och lämnade uhbat ut:

- 80 reparationsobjekt (byte av motorer, växellådor, bakaxlar m m)
- 50 bärgningar
- transporterade skarp ammunition, 530 enhetslaster motsvarande ~ 500 t i tre transportomgångar under 55 tim. Sammanlagd körsträcka 120 mil
- förmedlade transportblindammunition till ammunitionstrossar c:a 50 gånger
- förmedlade lös ammunition samt skarpa spräng- och tändmedel
- tog emot, vägde isär och lämnade ut 20 t livsmedel dagligen till 25 mottagare. Sammanlagt förmedlades 140 ton.

- betjänade brigad- och etappdrivmedelsplats och lämnade ut till drivmedelstrossar och enstaka fordon 135 m³ motorbensin och 70 m³ dieselbrännolja
- registrerade 550 patienter vid brigadförbandsplats. Vårdade patienter sammanlagt 625 vårddygn.
- transporterade 160 patienter till depåsjukhuset I 13/Fo 53
- hämtade och förmedlade läkemedel och sjukvårdsmateriel
- brigadfältpostkontoret förmedlade 4300 avgående försändelser och 7500 ankommande brev och 61 paket.

Intendenturplutonens grupperingsplats med dansbanan i bakgrunden

Transportkompaniets grupperingsplats norr Busjön

Reparationspluton i grus-taget

Övlt L O Nordmark och mj L-G Winterfeldt vid sambands- och upplysningsplatsen i Opsaheden

FN-tjänst i LIBANON

Som en motvikt till alla strategiska och taktiska skildringar från kamrater i FN-tjänst har GÖTATRÄNGAREN i år valt att införa en personligt färgad skildring från Kjell-Åke Magnusson och hans tid som väbel på Svenska FN-sjukhuset i Libanon.

Artikelförfattaren

När Lars Weghagen tidigt på året frågade mig om jag kunde tänka mig tjänstgöra som väbel på sjukhuset i Libanon, funderade jag ej så länge.

En snabb överläggning med min fru, och vi kom snart fram till att är man 45 år så får man förmodligen bara en sådan chans här i livet, att se Mellersta Östern, och redan dagen efter tackade jag ja till erbjudandet.

Sedan följde en tid innan jag for då alla vänner kom med goda råd och talade om vad som skulle hända när jag kom ner dit, jag tackar speciellt Olle Fagerström och Inger Degervik, som gav mig några sömnlösa nätter.

I dag är jag tacksam att de jagade upp mig, och visst fick de rätt allesamman, jag har i dag många brev kvar där folk beklagar sina

skämt, vill också passa på att tacka för över 200 brev från alla vänner.

Efter utrustning i Strängnäs, alla vaccinationer med vidhängande feber och ont, äntrade jag tåget den 1. juni från Skövde till Stockholm, för vidare befordran med Herkules, nio timmars resa till Cypern. På Cypern möttes jag av min årskamrat Gösta Oscarsson som tjänstgjorde på Cypernbat.

Dagen efter, den 2. juni, lämnade vi Cypern och efter en knapp timmes flygning landade vi i Beirut, där vi transporterades till högkvarteret, där jag, som de flesta nya i FN-tjänst, beställde en namnskylt på arabiska samt betalade 10 dollar, tyvärr glömde jag bestämma leveransdatum så jag väntar än på leverans. På kvällen den 2. juni anlände jag till sjukhuset i Naqoura och anmälde mig för Lars som tyvärr låg inlagd för ryggskott på en vårdavdelning.

Den 3. juni fick jag mina uppgifter som väbel, jag tog över all materiel på sjukhuset, skulle i fortsättningen beställa all sjukvårdsmateriel från Sverige samt med representant från högkvarteret inhandla sjukvårdsmateriel som var akut. Jag var ansvarig för registrering på sjukhusets alla patienter. På min lott låg också att skyddsrummen var utrustade för både personal och inlagda. Dessutom var jag apotekaren behjälplig vid upppackning från Sverige. Det var också logiskt att jag blev kyrkvård och ringare eftersom jag och prästen var ansvariga för utlämning av döda.

Så till några episoder som jag sent kommer att glömma

Den 4. juni fick jag och en flicka från apoteket åka pansarvagn med en holländsk läkare genom enklaven, jag skall aldrig glömma hur det bars fram barn och gamla med alla

*Kjell-Ake Magnusson i sam-
språk med prästen Sven
Tjäderborn*

slags sjukdomar och skador, hans stora skicklighet att med små medel ge vård åt dem, samt deras stora tacksamhet.

Den 6. juni började Israels invasion mot Libanon. Mitt under vår andakt i kyrkan började det braka loss ordentligt med transporter av krigsmateriel. Den oro och den ängslan som då spred sig inom sjukhusets personal kan inte beskrivas med några enkla ord, de bombningar som sen följde kunde ses på avstånd om blicken riktades mot Tyr.

Den 7. juni tog vattnet "slut" d v s avstängdes. Detta borde alla svenskar få uppleva för att förstå vikten av att alltid ha vatten. Jag minns än damernas samtal om dusch efter några dagars förbud, vattenransonering där det hamstrades vatten, inköp av vatten på flaska, där priset för en flaska vatten var högre än motsvarande flaska med annat innehåll köpt på Tax-free-shoppen.

Det kom ingen post från den 5. juni till den 15. juni, jag kan ännu se blicken på vår postmä-

tare och postfröken när över hundra varje dag frågat "varför kommer det ingen post?"

Tisdagen den 8. juni är en dag som jag inte glömmer i första taget. Den konfrontation som uppstod då beväpnade soldater försökte gå in i sjukhuset var spänningsladdad. Jag beundrade chefen för sjukhuset vid det tillfället och med tanke på den debatt som pågår, tackar jag särskilt för att vi hade en militär chef.

Midsommarafton i Libanon, en mera färgsprakande midsommarstång får jag nog aldrig se. Jag tjänstgjorde som lekledare och vår midsommarfest besöktes bl a av Lasse Fallander med familj.

Som ensam fotbollsdomare fick jag förtroendet att döma 7 landskamper åt FN mellan följande länder: Sverige, Irland, Ghana, Holland, Italien och Frankrike. Dessutom dömde jag landbandy där Sverige slog Italien i en otrolig värme.

Före varje match överräcktes standard men också en flaska av mycket ädel valör, något för svenska fotbollsförbundet att ta efter. Jag fick här lära mig att alltid ha rött och gult kort i handen på grund av vissa språksvårigheter, men vilken lycka att få döma 7 landskamper, då min VM-domarkollega Erik Fredriksson bara fick 1 match i Spanien.

forts sida 20

Regementets Dag

Ett traditionellt inslag i gatubilden är den kolonn som gör reklam för, och inbjuder till, Regementets Dag

Chefen för GU-bataljonen, övlt Lars Nordmark, gör en sista kontroll av planläggningen inför uppställningen innan .....

Regementschefen hade glädjen att hälsa mellan 2500 - 3000 besökare välkomna till Regementets Dag

Ett alltid lika uppskattat inslag är trafikplutonens uppvisning

Även om förmiddagens "kompanifika" smakade förträffligt blev ändå det kok som bjöd på saft eller kaffe livligt uppskattat av såväl gammal som ung

Uddevalle den 25.10.1982.

Kompanichef Fällensurk,
skolkompaniet,
T 2 Box 602,
54129 Skövde.

Vi vill på detta enkla sätt som anhöriga framföra vårt hjärtliga tack för en intressant och lyckad regementets dag den 23 de. Även om regnet hotade, genomfördes regementets uppställning perfekt, där kanske skolkompaniernas uppmarsch och rättning glädde mest.

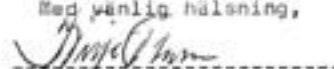
Hela paradan med överstens tal och taktfullheten imponerade. För anhöriga och intresserade var dagen med värnpliktiges helhjärtade insats i olika "grenar" värt beröm.

"Röda Korsets avdelning" imponerade stort och hela denna sektion med såväl befäl som meniga är värda en särskild eloge, för lägrets etablering och uppvisning.

Som helhetsintryck stannar kvar känslan av försvarsvilja hos alla de värnpliktiga. Mottot förtroende och respekt är väl valt. Denna regementets dag gav i alla väsenden en känsla av ett regementet med befäl och meniga lever upp till detta.

Ett hjärtligt tack för denna dag och all framgång i fortsättningen.

Margit Clark

Med vänlig hälsning,

Börje Clark

"Röda Korsets avdelning"

Intresserade åhörare till redogörelse för utrustningen i vårt eget "M*A*S*H"

"Är det manne på riktigt tro?"

Lastning av skadad i sjuktransportbil

Vid Lützen 1982 – en Götaträngare berättar

Artikelförfattaren
Disponent Carl-Henrik
Jansson, Älvsjö

Den 6. nov 1982 var det 350 år sedan slaget vid Lützen - jämte Narva vårt kanske mest berömda slag - ägde rum och Gustav II Adolf stupade. I vårt land har man omvärderat och stökat med våra historiska minnen att snart sagt inget av yverborenhet återstår.

Men icke förty så hålls ännu på sina håll de stora minnena i helgd även om formerna blivit anspråkslösa. Genom släkten från Nord-Småland har jag så Götaträngare jag är kommit att tillhöra också traditionsföreningen Smålandshusarar där numera inslaget av icke-husarar, oftast ättlingar och närstående, är det övervägande. Detta gör att det gamla stolta husarregementet från stiftelseåret 1543 lever kvar i sinnevärlden - speciellt i Eksjöbygden.

Dessa smålandsryttare följde vid Lützen sin konung som dock red ifrån dem och förirrade sig in bland de kejserliga kroatiska ryttarna som sköt ned honom. Troligen hade konungen en bättre och snabbare häst än de småländska ryttarna på små bondhästar.

Vare därmed hur som helst, att de evangeliska kyrkorna skulle fira minnet den 6. nov 1982 stod klart och också att just det kyrkliga

inslaget skulle vara helt dominerande denna gången.

Redan för ett par år sedan togs på Smålandshusarernas årsmöte i Eksjö upp frågan om inte traditionsföreningen borde låta sig på något sätt representeras vid 350-årsjubileet den 6. nov 1982?

Det blev en del om och men. Världen såg ju så mycket annorlunda ut 1982 än 1932 bl a låg Lützen nu i den stat som kallar sig Tyska Demokratiska Republiken eller DDR och kan hänföras till de stater man nalkas med viss försiktighet. Tanken malde vidare och nådde sedan också Sveriges Militära Kamratföreningars Riksförbund och dess energiske överste Nils Östlund.

Under färden sedemera till Lützen berättade han om alla de vedermödor som mötte förslagsställarna när de sökte få mera officiellt stöd. Av allt att döma var entusiasmen måttlig även på sina håll inom armeledningen. När det kom from sounds to things så fick inga uniformer bäras för att nu ta ett exempel på spökrädslan.

I september hade nu planerna mognat så pass att anmälningar till deltagande kunde göras. 45 man kunde medtagas och det blev fulltecknat. 26 från husarföreningen och 19 från spridda förband från svenska armén i övrigt. För mig som egentligen är Götaträngare var det sällsamt att få medfölja på en sådan färd som skulle bli så minnesrik. Inte har Trängens fanor några segernamn i guld som nu Smålandshusarerna och många andra. Nu kunde jag trösta mej med att jag inte var ende trängaren vid färden till Lützen. Där var också den trevlige överstelöjtnanten Alf Dahl som tillhör T 1 även om han nu har tjänst vid milostaben i Strängnäs.

Färden utgick från Stockholm och vi plockade upp deltagare här och där under färden och i Eksjö steg vår husarstab med standaret ombord.

Vi var fulltaliga när vi på kvällen den 4. nov kom fram till Trelleborg och den stora färjan "Nils Holgersson" som på natten förde över oss till Travemünde varifrån vi med vår buss fortsatte via Magdeburg till Leipzig där vi skulle förläggas. Lilla Lützen 18 km därifrån hade inga möjligheter att hysa så många tillresande.

Mässtaden Leipzig hade däremot möjligheter och vi förlades i ett mycket flott hotell Mercur som japanerna byggt.

Redan första kvällen for vi ut till Lützen för att orientera oss om uppställningsplats för morgonen den 6. nov och i Lützens kyrka åhöra sångframträdande av damkören Annedalskören från Göteborg - charmanta damer i vinröda, fotsida dräkter. Lützenborna hade strömmat till i mängd och så var de evangeliska kyrkorna väl företrädde - även den svenska genom ärkebiskopen och domprosten Helander från Västerås och en rad mera okända prästnamn.

På morgonen den 6. nov, låter det inte som skoltidens historiebok, purrades vi i bästa militär stil tidigt och utspisades varefter det bar av mot Lützen för att vi redan vid 8-tiden skulle kunna stå på slagfältet och formeras så gott vår styrka tillät. Man fick vara glad för att vi ej behövde masa oss upp ännu tidigare. Det sägs ju att slaget på sin tid började redan vid 4-tiden i den tidiga morgonen. Nu steg solen upp och lyste på de frostvita fälten och efteråt sade vi oss att vi gamla soldater måste på sin tid ha varit ett härdigt släkte eftersom vi inte ens nu där vi stod i kostymer och utan överrockar inte stupade i lunginflammation. Fanor och standar blottades och fladdrade i morgonvinden som inte alls medgav den berömda Lützen-dimman. Standaret, ja, det var givetvis Smålandshusarernas gula med det upprättstående röda Smålandslejonet som i sina klor håller ett armborst.

Fanor och standar
Fr v. Smålands Husarers standar,
i mitten Örebrogrenadjärernas
fana och t h. Hallands (f d
Vestgöta-Dals) fana

På våra bröstfickor hade vi fastsydda en liknande miniatyr som jämte medaljer och förtjänsttecken gav en antydning om att det här nog ändå rörde sig om något militärt. Så fördes där också Kgl. Livregementets Grenadjärers vita livregementsfana. Andra fanan var Kgl. Hallands Regementes fana i blått och vitt. Men, nu hör jag hur den historieintresserade harjar till, vad gjorde Hallands Regimente vid Lützen på sin tid? Halland blev ju svenskt först vid freden i Roskilde 1658? Lugn, allt har sin förklaring. Den här fanan och de 4 man som åtföljde den försvarede väl sin plats. Saken är den att enligt 1892 års härordning - vi har haft många omstuvningar under årens lopp - så flyttades det gamla fina landskapsregementet Kgl. Västgöta - Dals Regimente från Grunnebo hed upp i norra Västergötland till Halmstad och fick anta namnet Hallands regimente. Så var det med den saken.

Vi medförde en egen "fältpräst" för husarerna David Möller från Aneby och när väl psalmen Vår Gud är oss en väldig borg förklingat i den strålände morgonen höll han en kort predikan som t o m avslutades helt aktuellt med en fredsbön. Så delade föreningens vice ordförande överstelöjtnant Göran Ulf-Sparre ut de militära kamratföreningarnas

förtjänstkors till 2 mycket förtjän-
ta herrar bland husarerna.
Allt var mycket högtidligt och gri-
pande. Vi tycker nog alla som var
med att just denna stund på det for-
na slagfältet var det vackraste att
minnas från denna färd till 350-års-
minnet.

På eftermiddagen marscherade vi på
3 kolonner med standar och fanor i
spetsen genom Lützen mot den svens-
ka minneskyrkan och minnesstenen
där man från ett flertal institu-
tioner i Sverige och Tyskland skul-
le nedlägga kransar.

Vi sökte göra en så strong marsch
som möjligt - på gränsen till nog-
grann marsch. Men det var inte så
lätt när människor strömmade till
och så när hade trampat ner oss.
Framme vid minnesstenen tyckte vi
nog det mesta hade smak av kaos.
Kransnedläggningarna kunde ske med
nöd och näppe. Svenska arméns krans
nedlades av överstarna Ringh, I 4
och Håkansson, K 3.
Smålandsryttarnas krans frambars av
ryttmästaren Gomer Brunius och fri-
herre Rolf von Otter.

Kvällens minnesgudstjänst i Lützens
fullsatta kyrka var vacker och
Leipzig's berömda Tomanerchor sjöng
himmelskt - den består precis som
Wiener Sängerknaben av unga gossar.

Vid hemfärden hann vi även med
världsstaden Hamburg och en god
middag med riktigt tyskt öl innan
vi i Travemünde återigen gav oss
den stora färjan i våld.

Under färden uppåt landet tog vi
sedan med vemod avsked av den ene
goda kamraten efter den andra för
att i Eksjö skiljas från stab och
standar.

När bussen på kvällen rullade in i
Stockholm var det bara 11 man att
lämna av. En minnesrik färd var
till ända.

Vad tänkte en f d trängare när han
stod där på slagfältet?
Han kunde ju inte glädja sig åt
sitt truppslags ära som de stolta
Smålandsryttarna. Förvisso icke,
men nog fanns trängen med även den
gången - mängder av kuskar och for-

don som försörjde den tågande el-
ler bivackerande armén med det li-
vets nödtröft som kunde uppbringas.
Säkert gjorde trossens kuskar en
god insats och troligen värjde de
med vapen i hand sina foror och
fordonskolonner mot fientliga strö-
vande spaningsförband till häst.

Jag, liksom alla mina 44 kamrater
från färden, är stolta över att vi
stod där på slagfältet den 6. nov
1982 och mindes dem som stred där.
Sambandet bakåt får vi aldrig för-
lora - våra generationer är länka-
de vid varandra sedan Tidens morgon.

-----
forts från sida 15

K-Å Magnussons artikel

En vän som jag alltid skall minnas
är vår präst Sven Tjäderborn.

Yrkesmilitär, långtradarchaufför,
men för några år sedan kyrkoherde
i Funäsdalen och numera också hem-
värnschef på samma ställe.

Hans livserfarenhet kom väl till
pass för många på L 04 under denna
kärva tid.

Jag kan inte ta upp hela denna tid-
ning med att berätta allt otroligt
jag fick uppleva under min tjänst-
göring i Libanon, en önskan vore
att alla mina kamrater på T 2 kun-
de få samma chans som jag fått,
och än en gång vill jag tacka Lars
att just jag fick åka.

Kjell-Åke Magnusson

Finska Krigsinvalider

Under 800 år utgjorde Sverige och Finland en riksenhet.

Denna svensk-finska enhet nödgades mången gång utstå hårda prövningar.

"Finlands sak är vår" var en välkänd maning under 1940-talets Vinterkrig och Fortsättningskrig.

Över 45.000 krigsinvalider bar ett bistert vittnesbörd om krigets prövningar. Kvar i livet är ännu c:a 40.000 av dessa män som märkta av fälttågens och köldens vedermödor ännu har att bära invalidens svåra lott.

Som ett led i Svenska Finlandsvilligas insamlingsverksamhet vågar jag därför här vädja om ett bidrag - stort eller litet - för att därmed något lätta bördan för de män, som tungt drabbats av ödet till följd av sin redobogna offervilja.

Föreningen Sydsvenska Finlandsvilliga

Postgiro 42 44 00 - 0

G Lann

Pukstenslätten
533 00 GÖTENE

Tel 0511/540 43

Kassören har till salu:

Blazermärke	pris 50:- kr
Föreningsnål	40:- kr
Slips	50:- kr
Grammofonskiva	50:- kr

(porto ingår i priserna)

Beställning av ovanstående kan ske genom insättning på postgiro 9 58 82 - 7

Beredskapsgubbar ordnade kamratträff

Åke Imark, St Mellby, Inge Carlsson, Nossebro, Magnus Carlsson, Åsaka, Karl-Erik Naumer, Vedum, Bertil Gustavsson, Vara, Gustav Johansson, Grästorp och Karl-Erik Åhman, Härryda, hade många minnen att ventilera vid lördagens kamratträff i Nossebro.

Beväringar som 1943 ryckte in till T2 i Skövde och senare gjorde lång beredskap hade på lördagen kamratträff i Nossebro. Åke Imark, St Mellby, hade tagit initiativet och sökt upp kamrater från den tiden på olika sätt och kunde nu träffa cirka 40 av dessa.

Samlingen hölls på Järnvägshotellet i Nossebro där lunch äts och deltagarna träffades under trivsamma former.

Åke Imark hälsade välkommen och höll under sammankomsten ett anförande som återknöt till beredskapsåren och militärtjänstgöringen. Kompanichefen Robert Lexander var på grund av sjukdom förhindrad närvara men hade sänt en hälsning till sina tidigare knektar.

Det blev en uppskattad sammankomst där många minnen berättades, både allvarliga och glada. Man beslutade att åter träffas om två år då det kan firas 40-årsjubileum och då i Skövde.

Ovanstående klipp ur SLT den 29. november 1982 visar att "beredskapsårens ränder aldrig går ur".

Säkerligen förekommer flera liknande sammankomster, hör gärna av Er till kamratföreningen i så fall, vi lämnar gärna den hjälp som är oss möjlig.

När avskaffades dödsstraffet i Sverige?

Några rader om militär straffrätt

Introduktion

Förre kaptenen i trängens reserv och i år pensionsavgångne chefsåklagaren i Skövde Carl-Fredrik Mac Key, har sänt oss några funderingar kring ett av hans många kunskapsområden, militär straffrätt.

För några år sedan hade jag som militäråklagare att handlägga ett lydnadsbrott av en värnpliktig, förövat mot ett befäl.

I mitt slutanförande vid tingsrätten kunde jag inte låta bli att upplysa om min åsikt att, om befälet hade haft högre grad och högre ålder, hade säkerligen antingen brottet ej kommit till stånd eller ej anmälts.

Men, som jag fortsatte; Man föds varken gammal eller med mognad och erfarenhet. Det är sådant som kommer med åren och även yngre befäl måste få hjälp med disciplinen.

I ett nötskal ger det kanske också litet av problemet i både det militära och det civila. En hel del brott skulle inte kommit till stånd eller anmälts om det militära eller det civila befälet varit äldre.

Men missförstå mig rätt.

Det finns alltid en liten del värnpliktiga och andra, som dock begår brott, lindrigare och svårare och som man måste reagera emot.

För att säkerställa att de värnpliktiga, som ju tjänstgör enligt lag, antagen av riksdagen, inte vederfares orätt, har riksdagen föreskrivit en rad av garantier.

Några av de viktigaste är: Viss lägsta grad, fänrik i fred och sergeant i krig, har rätt att meddela tillrättavisning, överstelöjtnants grad för att få regementschefs befogenhet

att meddela disciplinstraff, auditor, d v s jurist med domarerfarenhet att biträda chefen samt inte minst åklagare och JO för att ha en viss översyn. En annan inte oviktig rättssäkerhetsdetalj är möjligheten att överklaga ett beslut, antingen det är fråga om tillrättavisning, disciplinstraff eller annat straff.

Ofta hör man som åklagare att regeln "likhet inför lagen" inte gäller. Men vad är likhet? Alltid samma straff för samma slags förseelse eller hänsyn till person.

Den värnpliktige som är borta på grund av sjukdom i familjen eller på grund av måndagssjuka.

Det går helt enkelt inte att alltid ge samma straff för brotten.

Omständigheterna är alltför skiftande. Men några riktlinjer bör man hålla på.

Det är dock först under senare år, som JO mer eller mindre motvilligt godtagit en "normaltaxa". Från den kan man sedan göra de avsteg, som ärendet påkallar.

Några exempel från en förteckning:

Innehav eller förtäring av sprit inom förbandet = 10 dib (disciplinböter).

Bristande vapenvård = från varning upp till dib.

Brott mot vapensäkerhetsföreskrifter = regelmässigt, enligt JO, åtal.

Icke godtagbara kommentarer till order = dib.

Erfarenheterna från senaste världskriget - tyvärr nog inte det sista - talar för att man gör så små ändringar som möjligt vid en övergång till krigsfot.

Inom civilförsvaret har man planer på att låta kommunen från det statliga civilförsvaret överta en del bestyr som redan i fredstid åvilar kommunen.

Troligt är att man inom rätt snar framtid får en liknande ändring inom

den militära rättsvården, så att krigsrätterna (inte ärtor och pannkaka, utan domstolen) försvinner och att den vanliga civila domstolen får handlägga alla slags mål.

Ett är klart. Det kommer att bli vissa förändringar.

Förresten. En s k 10.000 kr-fråga. När avskaffades dödsstraffet i Sverige?

Svaret är klart. Samtidigt med arreststraffet, d v s 1973-07-01. Det går alltså framåt.

Mitt lilla kåseri bör väl avslutas med en självupplevd episod.

Året var 1940.

Jag var gruppchef för en s k anspansgrupp. Vi hade fått in en ny man, döpt till Johansson. Andra dagens morgon skulle han, jämte de andra rykta hästerna. Johansson vägrade att på order rykta tilldelad kuse.

Vad gör man som rätt ny korpral utan några juridiska kunskaper och god vän med sin grupp. Datorn i bakhuvudet reagerade blixtnabbt med en enkel fråga om Johansson kunde tänka sig någon annan för gruppen värdefull sysselsättning. Svaret blev: "Vad som helst, men inte ryktning".

Johansson mockade dynga i fjorton dagar. Sedan försvann han till ett motoriserat förband, som nog bättre kunde tillgodogöra sig hans speciella civila yrke, bilmekaniker.

Rätt eller fel av korpral Mac? Nobody knows, som min förfader före 1629 skulle sagt.

Eventuellt brott från min sida är under alla omständigheter nu preskriberat (d v s kan ej åtalas).

*****

BETALA IN ARSAVGIFTEN SNARAST
MÖJLIGT!

LÄT INTE INBETALNINGSKORTET BLI
LIGGANDE!

Vid personaluppvaktningen i samband med pensionsavgången tackade C-Fr. Mac Key för sig med en truddelutt på munspel

Foto: Hans Clausen

Skövde Nyheter

*****

VÄRVA MEDLEMMAR!!

Nu kan alla bli medlemmar.

Det har med ens blivit mycket lättare att värva medlemmar.

GÖR DU OCKSA DIN INSATS!

Börja inom Din egen familj och inom den närmaste bekantskapskretsen!

Uppgiv namn och adress samt personnummer (10 siffror).

Föreningens postgiro: 9 58 82-7

"Inom området"

Redaktören

Vidstående klipp ur artikel i SN 1982-12-21, från överste Ekmans jultal, ger en positiv och sann bild av den goda samverkan som är mellan befäl och värnpliktiga

Inom idrotten har framgångarna lyst med sin frånvaro bortsett från motorsportkillarna, men de representerar ju inte T 2 och det är främst bollsporterna som haft någon organiserad verksamhet. I handboll har genomförts en enkelserie under november och sluttabellen blev:

Sjvkomp	5	5	0	0	106-63	10
Skolkomp	5	4	0	1	87-77	8
Stabskomp	5	2	0	3	94-85	4
Rep/Intkomp	5	2	0	3	87-85	4
Tpkomp	5	2	0	3	83-81	4
Luhkomp	5	0	0	5	66-125	0

Det regementslag i handboll som deltog i MID V turnering slogs ut i kvalomgången av P 4/Fo 35 med siffrorna 25-30, vinsten mot PS på wo hjälpte ej utan P 4 gick vidare.

Befälslaget i handboll som i fjol vann div I vände tabellen i år och blev nedflyttade till div II. Som lök på laxen blev laget utslaget i första omgången av

Regementschefen, överste Ekman biträds av fanjunkare Lennart Ehrling när han avtackar överstelöjtnant Parsberg, chef för materielenheten P 4/Fo 35 vilken, liksom Gunnar Bössman och Gösta Ottosson avgick med ålderspension 1982-10-01. Närmast kameran förre chefen kameralenheten Lars Carlsson som vid samma tidpunkt övergick till ombudsmannaverksamhet inom SOF

— De värnpliktiga här på T 2 har hög ambition och en positiv inställning. När MB för en tid sedan frågade soldater vad som var sämst på T 2 kunde man inte ange något. När han vände på frågan och undrade vad som var bäst blev svaret: Maten och befälet! Vi anställda bör vara minst lika positiva tillbaka.

corp-cupen. Kanske lika bra det, se på laget i rink-bandy som gjort "omstart" i år och vann sin serie, div V.

Sommarens korplag i fotboll nådde ett fullgott resultat blev 2:a i div I och nådde 4:e platsen i corp-cupen.

Lagsporterna går det att hålla igång någorlunda, sämre är det för individuella grenar.

Orienterarna håller igång, men där som i motorsport, är representationen i regementets namn liten. Och skidor skall vi inte tala om. Se på bilden av resultaten från RegM, sammanlagt 12 deltagare på c:a 1000 man, varav så gott som hela GU-bat kommer från de stora skiddistrikten Värmland och Dalararna.

RegM stafett på skidor blev en sk flopp enär en del åkare i ivern ej uppmärksammade när gul och gulvit spårmarkning åtskildes förrän de vid målgången kommit ner på VM-tider.

Det lag som "skulle ha vunnit" GU-klassen, sjukomp diskades på denna fadäs.

Totalsegrare och regementsmästare i skidstafett blev befälslaget ur Lühkomp, fr v Thure Åberg, Jonny Asp och Håkan Jansson.

Sekretariatet hade ingen svårare uppgift att snabbt få fram slutresultatet i de olika klasserna vid RegM på skidor.

K A L L E L S E

till ordinarie årsmöte på T 2
lördagen den 22. oktober kl
1100.

Program

Årsmötesförhandlingar jml stad-
garna.

Kallelse sker endast på detta
sätt.

Regementets Dag äger rum samma
dag.

Välkomna!

Det kostar närmare fyra kronor
att sända "GÖTATRÄNGAREN" idag.
Efter den 1. juni blir det ännu
dyrare.

Vill Du bidra till porto- och
kuvertkostnader så sätt in en
summa på föreningens postgiro
9 58 82 - 7.

Skriv på talongen:

"Hjälp till Porto och Kuvert"

Sammanfattande teori smyckade fordom SJ:s väntsalar innan reklam för hägrande resmål tog över utrymmet.

Synd kanske, döm själv när Du läst de förhållningsregler som publicerades i nr 22 av Svensk Motor Tidning i nådens år 1910.

Några förhållningsregler vid möte mellan

HÄSTFORDON

OCH

AUTOMOBIL

För Körsvennen

Om hästen visar tecken till rädsla, såk då att lugna den. Hög armen till tecken att automobilisten skall hålla in, och systelstätt leder sedan med hästen, icke med den närstående automobilisten.

Kan Ni köra och vet hvad det vill säga att hålla hästen framme på hand och om den är inbörd och hur man kör den då lugnt förbi automobilisten och hindra den från att kasta genom att hålla den väl i hand samt mana med piskan på yttersidan, medan Ni samtidigt lugnar den med rötten. Detta är bästa sättet, och efter ett fåtal med lugn behandlade möten visar hästen inget ooo.

Men är Ni ovan körsven, beakta då följande:

Skräm icke upp hästen genom att rycka och slita i tyglarna, ej heller genom rop och piskrapp. Betänk att hästens beteende i regel är beroende på naturlig fruktan och ej uttryck för istsidighet och bör sålunda icke straffas med ryck i mun och piskrapp.

Tåg saken lugnt. Hoppa icke af fordonet, medan det är i rörelse. Därigenom kan Ni trassla in Er i tömmarna och kramma under hjulen. Håll in hästen, stig af framt och grip den i blets. Stått icke på den med förskrämda ögon utan lugna den med strykningar och vänligt tilltal. Är Ni själv rädd och låter hästen märka det, blir den nervös och skrikandes, liksom det mestada fihållarödet äger rum, om Ni är trygg och säker.

Låt aldrig tömmarna släpa. Bind upp dem samt håll eller led hästen i blets.

Är hästen ung eller lättkrämd, eller Ni af annan orsak anser det vara farligt att leds honom förbi automobilisten, begagna följande af nedanstående trene utvägar:

- Vänd fordonet så, att automobilisten kan passera bakifrån.
- Kör in på närmaste avväg eller gård.
- Sela från och led undan hästen.

Kör, led eller håll alltid hästen så, att Ni befinner Er mellan hästen och automobilisten. Går Ni på motsatt sida, kan Ni slungas i diket eller klämmas mot träd och andra fasta föremål.

Håll icke för hästens ögon, men undvik hans blick och behandla honom som om det gällde en alldaglig sak.

Låt den stanna ett ögonblick vid automobilisten, på det den må känna sig och vänja sig.

Blif icke arg och ovettig på automobilisten. Det är icke hans fel, att hästarna är ovana. Den tid kommer, då en automobilist skall väcka mindre uppmärksamhet ute på landsbygden än en velociped outlärddes, och då den blir mer och mer förtig för landbefolkningen än för någon annan samhällsklass.

Ur Svensk Motor Tidning nr 22 1910

DETTA MÄRKE på en automobil betecknar, att dess ägare är medlem af K. A. K., hvart måll bland annat är att verka för en gent emot allmänheten hänsynsfull användning af motorfordon.

För Automobilföraren

Kom alltid ihåg, att Ni har det jämförelsevis lugnt och tryggt i automobilisten, men att så ej är förhållandet med dem, som åka efter en lättkrämd häst. Kom ihåg, att de körandes rädsla ofta är en följd av deras erfarenhet från ett tidigare tillfälle, då de haft att göra med hänsynslösa automobilister. Gör därför hvad Ni kan för att underlätta deras svårigheter, och hvad Ni kan är följande:

Gif akt på de mötande hästarna. Af deras utseende och rörelser kan man sluta sig till om de äro rädda.

Stanna, om körsvennen ger signal, och på tillräckligt afstånd för att bullret från motorn ej må uppfattas af hästarna.

Är körsvennen ovan, stig ur och gå fram och hjälp honom: uppträd aldrig öfvermodigt.

Att tillråda är äfven att ställa sig vid automobilisten emellan denna och där hästen skall passera, ty i de flesta fall minskas hästens oro väsentligt, då han ser en människa mellan sig och föremålet för sin fruktan.

Sätt aldrig i gång maskineriet omedelbart sedan hästen passerat och således befinner sig strax bakom automobilisten. Detta plötsliga buller skrämmer mer än något.

Kör icke fort i kurvorna och signalera i tid. Ett signalhorn är först till verklig nytta, då dess varning uppfattas 100 meter i förväg.

Undvik att köra med "öppen ljuddämpare" särskildt genom samhällen eller då hästfordon passeras.

Affisch på samtliga järnvägsstationer

Att tjänst med fordon omhuldas vid T 2 har väl inte undgått någon. Många är de timmar då våra befälselever dragglat sig igenom orderträning och ordergivning. Säkert har också denna autentiska marschorder ej tillkommit utan viss tankemöda och särskilt föregångaren till vår tids sambandsplats fyller säkerligen sambandsfolket med förundran, det är ett annat platsval dagens.

M A R S C H O R D E R.

År 1941

1. Komp skall förflyttas till trakten av Dals-Ed och där underutbildas.
2. Marschväg Över Låstad - Källastad - Lidköping - Gråstorp - Vänersborg - ständefors - Mollerud - Dalskog - - Ecker - Ringvalla - vägskälet 1 km sydost Dals-Ed. Första marschmål Gråstorp.
3. Marschordning kompstabben - 1. plut - 2vkepbil - 3.. plut - komptrossen. Avstånd 100 m mellan bilarna, 10 min marschavstånd mellan pluterna. Komptr följer 3. plut.
4. Avmarsch kl 0800.
5. Rastor. Första rast Låstad. Uppehåll 15 min, därefter 10 min rast varje timme.
6. Körhastighet 30 - 35 km/tim, inberäknat uppehåll för koaning och översyn.
7. Drivvare sker samtidigt med hela komp efter var 3. eller 4. mil på därom givna ordor.
8. Utespisning. Frukostmålet utspisas från kokvegn i trakten Gråstorp omkring kl 1100. Middagsmålet utspisas efter ankomsten kl 1200.
9. Kompch upl. Jag i komp tät.
10. Särskilda bestämnelser.
10. Instruktion till förare av motorfordon. Direkt förare av motorfordon av någon anledning icke kan följa komp, skall han oförärligen söka förbindelse med de detarna framåt. Dylik förbindelse sökes å följande platser:

nr	nr
nr 1. Lidköping	/tfn stadshotellet/
2. Gråstorp	/ " Gråstorp Hotell/
3. Vänersborg	/ " Stadshotellet/
4. Mollerud	/ " Mollerud 26/
5. Dals-Ed	/ " Turisthotellet/

där upplysning erhålles huruvida förbandet passerat eller icke.
11. Under tp förfogar komp över tvåCOORD. Muntliga ordor hos kompch kl 0730. Övriga medföras lastade å fordonen.

Rolig räkning

Nedanstående räkning är daterad den 17 april 1704. Räkningen har återfunnits i Vederlövs gamla kyrkas handlingar av Kyrkobrodern Albert Thornell. Antagligen har den utskrivits av bysnickaren. Den är gammal men desto roligare.

Så här lyder den:

Tagit Vår Herre ner från korset, därtill använt 4 arbetare och putsat honom framme och bak.	10.15
Limmat fast en tand i Den Helige Paulus mun.	0.20
Reparerat hans nederdel och förbättrat ålderdomsskröpligheten.	2.10
Gjort en arm till den Helige Stephen och putsat hans näsa.	4:-
Förbättrat Fader Vår.	0.65
Gjort om de 10 buden.	0.25
Grundligt putsat Den Heliga Jungfrun framme och bak och gjort henne ett nytt bar.	32:-
Satt ny rumpa på den Helige Ande.	4.25
Twättat de 12 apostlarnas öron	2.10

Västgötahumor

I första numret av denna tidning, innan den ens fått namnet GÖTA-TRÄNGAREN, medverkade en yngling som redaktionen med glädje hälsar välkommen åter. Här följer en kort presentation:

Du som är lite till åren känner Du igen Ljungan?

Han är en gammal skämtare fastän man har svårt att tro det när man vet att han är pensionerad förste läns-assessor och skattedomare i Stockholms län och dessutom betraktar hans porträtt här.

När han för några år sedan fick berätta västgötahistorier i TV i hela sex minuter, kom dagen därpå en dam fram till hans fru i Konsum i Björkhagen och sade: "Jag såg Din man i TV i går. Att han är så rolig. Han ser inte rolig ut".

Ljungan heter egentligen Sven Ljungström och är född i Axvall år 1914 och det på själva påsk-afton - en riktig påsksmäll. Han gick i skola i Skara och studerade i Uppsala, där han mönstrade 1934 och lyckades komma till trängen i biltjänst. Efter befälsutbildning och något tveksam befordran till vicekorporal, kom han på sensommaren till sin stamkår T 2, där han utövade befäl under höstens repmöte med växlande framgång.

Ljungan berättar gärna västgöta-historier och hans samlade och egenhändigt illustrerade historier

har utgivits på AWE/Gebbers förlag: Västgötaclimax 1974, Västgötasköj 1975 och Västgötatjohej 1980.

Ur böckerna återges några militärhistorier i detta och följande nummer av Götaträngaren.

Bifogade historier slutar med teckningen "Västgötahälsningar från Ljungan"

Löjtnanten skall telefonera, men han har inga 10-öringar. 224 Nilsson går förbi.

- Har 224 några 10-öringar?

- Javisst.

- Så svarar man inte befäl. Jag upprepar frågan. Har 224 Nilsson några 10-öringar?

- Nej löjtnant.

Inkallade reservlöjtnanten, i det civila psykolog, får infallet att vid en rast under marschen "testa" en beväring.

- Vad tänker 585 Karlsson på, när Ni ser den där blommande nyponbusken?

- Ja tänker på fruntimmer.

- Det var intressant, varför då?

- Dä gör ja jämt.

Gammal historia från indelningsverket. För den händelse kriget kommer måste rotebönderna utrusta en soldat. Det blir så omfattande kostnader att en av dem suckar:

- Tänk om vi könne få skjuta'n här hemma ...

Värnpliktige nr 36 Karlsson har långt hem och stannar kvar på regementet under påskhelgen. Han får emellertid hemifrån en liter brännvin. Han och några andra kvarvarande kamrater dricker upp allt brännvin på skärtorsdagen. På kvällen när allt ståhej är över och han är färdig att somna, mumlar Karlsson för sig själv:

- Ja häjajaja, nu ä påska ren slut - nu ä dä bara hälj dara kvar ...

Kaptenen vid I 9 greve C-hjelm, född i K. Huvudstaden, var på marsch med sitt kompani. I höjd med "S" i Skultorp varseblev blev han en igelkott vid vägen. Kapten frågade en väre:

- Vad är det för ett djur?

- Dä ä ena pinnaso.

- Det var egendomligt, får en sådan gå lös så där?

- Dä får ho lö. Ho ä si egen.

I Skövde träffade kungen på en gammal bekant från de Olympiska spelen 1912, nämligen storlöparen Backman från Tidaholm, han som rökte cigarr strax före loppet, la cigarren på sargen och återupptog den alltjämt brinnande cigarren när han vunnit. Kungen blev glad att träffa en idrottskompis och frågade:

- Hur har ni det i Tidaholm nu för tiden?
- Men vet ente Ers Majestät, att ja har flöttat te Skövde?

Vid en orienteringstävling för militärer på Billingen startade soldaterna med jänna mellanrum. Vid en knepig passage i obygdén ligger en liten stuga. De flesta anser det säkrast att gå in i stugan och fråga om vägen och en liten gumma ger besked. När emellertid den tionde soldaten kommer in i stugan och frågar, säger gumman:

- Å han nu här igen å tjarar om dendäringa väjen - ja har ju sagt'en tie gånger hur han sa gå...

En reservofficer tjänstgör som daglöjtnant, och han är mera noggrann med anmälningar och puts än stamofficerarna. Till häst beger han sig en dag ut på Västra fältet och ger vaktposten vid stallgrinden ovetat för att denne inte gjort föreskriven anmälan till dagbefäl och avfördrar vakten denna rapport:

- Löjtnant, inget av vikt passerat.

Ute på Västra fältet blir löjtnanten avkastad från hästen som ensam galopperar tillbaka in genom stallgrinden förbi vaktposten. En lång stund senare kommer löjtnanten till fots och vaktposten rapporterar:

- Löjtnant, hästen har passerat!

Under beredskapstiden år 1944 låg ett bilförband vid Koppsäng, några kilometer utanför Arvika. En dag kom en ung kvinna på besök till gården som låg alldeles intill militärförläggningen. Hon tog sej en pratstund med soldaterna, talade om att också hennes man var ute i beredskap och sa, när hon gick:

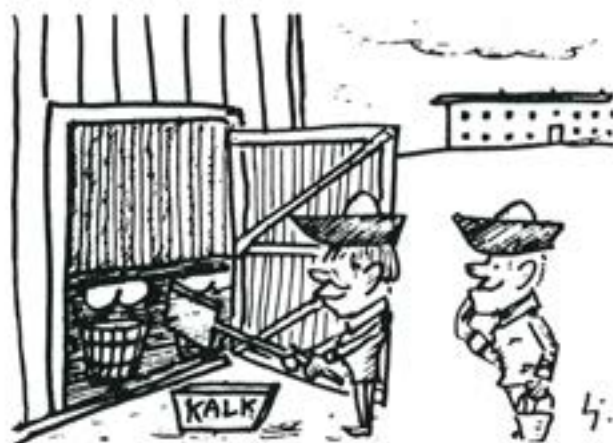
- Om nå'n av er, pojkar kommer in te Arvika, så kom hem till mej, ska ja bju på kaffe.

En soldat tog det som en invit och på lördag eftermiddag tvättade han sig ren över hela kroppen och rakade sig omsorgsfullt, varefter han stack iväg.

Men han kom förvånansvärt snabbt tillbaka och fick frågan:

- Å du ren te baker - feck du ente dett ärende uträttat?
- Han hade kommet hem - men ja feck kaffe.

På Skaraborgs regemente - medan regementet låg i Axvall - hade underofficerarna och logementpigorna samma avträde. Nu brukade några soldater, när flickorna begagnade avträdet, ibland roa sig med att kasta ett spadtag kalk bakvägen. Olyckan ville att en soldat av misstag rådde slänga kalk i baken på en fanjunkare, som ursinnigt störtade ut och fick tag i den skyldige. Det blev majors-

förhör och soldaten erkände utan omsvep. Majoren anförde nu, att förmildrande omständigheter kunde ha betydelse för straffmätningen och frågade soldaten:

- Nå, har ni inget att andra till ert försvar?
- Major, dä va omöjligt å urskelja nöka gradbeteckning.

Man utrustar rekryter vid T2 år 1954. En småvuxen yngling kan inte få tag i någon vapenrock som passar. En korporal konstaterar:

- Kungen har ingen så liten uniform.
- Kan jag inte få en av kronprinsens avlagda?

På kompaniexpedition vid T2.

Kapten: - Varför vill ni ha permission?

- Mi moster ä dö.
- Permission beviljas, men ja hade hellre sett att dä vart en närmare anhöri'.

Trängen i Skövde skall fylla 50 år. Dagen före repeteras paraden med hela regementet. Översten ger de sista instruktionerna:

- Samtliga officerare bär sabel.

Värnpliktige 93 Sabel tar ett steg fram ur ledet, gör stram honnör och skriker så högt han kan:

- Tack, överste!

Anmälningar och brev till försäkringsbolagen uttrycker ibland inte riktigt vad anmälaren tänkt sig. Här ett litet axplock:

Jag somnade vid ratten och vaknade på sjukhuset.

Min man mädde illa, så det gällde att få tag i en annan man.

Mitt enda vittne är den som körde på mig och hans historia stämmer inte med min.

Den döde kom cyklande från vänster.

Den kvinnliga föraren fick hela frampartiet intryckt.

Lastbilsföraren endast små skador på lämmen.

Enligt hustrun har hans personlighet förändrats och impotensen medför förutom nervösa besvär för hustrun själv även ökade ekonomiska utgifter genom behov av att leja hjälp.

Jag tutade, men bilhornet gick inte för det var stulet.

Jag kolliderade med en stillastående spårvagn som kom från motsatt håll.

Jag talade om för den andre idioten vad han gick för och fortsatte.

Jag föll i vägbanan, min man fortsatte med sin moped och körde sedan i diket.

Om jag fick hjälp eller om jag reste mig själv minns jag inte. Men när min man kom tillbaka och fick se att jag överlevt blev chocken för svår för honom så han föll ner avsvimmad.

Jag stannade men just då slocknade ljuset, det tändes 3/4 senare på Södersjukhuset.

Vittnet kallade sig själv för gentleman, men jag tror det är riktigare att kalla honom för garageföreståndare.

PRISMA HOTEL

Vi öppnar hösten 1983.

Prisma Hotel, Ekedalsgatan 2, Box 168, 541 24 Skövde.
Tel. 0500-88000.

TRÄFFPUNKT

VARUHUSET
COMMERCE
I SKÖVDE-SKARABORGS KÖPCENTRUM

PROFFS PÅ FRITID

 INTERSPORT
Sandtorget SKÖVDE
Tel. 0500-101 52

**Tjänstebil, semesterbil, flyttbil,
minibuss eller extrabil?**

Hyr den av

WEMO
Biluthyrning

Autovuokraamo

Staketgatan 11 · Skövde
Tel. 0500/860 60

Göteborgsvägen 15 · Falköping
Tel. 0515/128 40

europcar

NÄR DET GÄLLER
HÅRETS VÅRD

vänd Eder med förtroende till

Ekman's

HERR- och DAMFRISERING

Mariestadsvägen 17 (mitt emot Götasalen)
Telefon 157 65 - SKÖVDE

RÄTT ADRESS FÖR DAMERNAS KLÄDKÖP

Am

**Sandtorget
Skövde**

Modehus För damer i alla åldrar:

KAPPOR · PÅLSAR · PÅLSMÖSSOR · HATTAR
KLÄNNINGAR TILL FEST OCH VARDAG.
BLUSAR · KJOLAR · LÅNGBYXOR · ACCESSOARER

VÅRT
MOTTO:
NÖJDA
KUNDER

Specialité:
BRUDKLÄNNINGAR

Kvaliteten avsevärt större än priset. Satsar även stort på större.
Butiken med personlig service och där allting är handplockat.
Pensionärsrabatt (legitimation).

VÄLKOMMEN!

Telefon: 0500/113 02, kontor 112 65

Hagstens Järnhandel AB

SKÖVDE

Telefon 165 15

Säljer:

SPORT- och HUSHALLSARTIKLAR
JÄRN - MASKINER - REDSKAP
CYKLAR

FÄRDIGBLANDAD BETONG

levereras av

Z-BETONG AB

A. Zachrisson

Telefon Skövde 333 00

BETONGSTATION 1:

Skövde tel. 0500/167 85

Fulköping tel. 0515/101 10

Tibro tel. 0504/220 02

Uno-X, AB Svenska

Huvudkontor:

Hertig Johans torg 4, Varuhuset Commerce
Telex 67078 unox s, TgaUnox, Växel 810 50

Bensinstationer:

Lärkstigen 2 ..... 825 50
Mariestadsvägen 96 ..... 194 88
Varnhemsgatan 14 ..... 197 49
Skultorp 343 40
Sventorp 250 19
Stenstorp 0500/505 22
Timmersdala 0511/815 80
Varnhem 0500/ 810 50

**HARMONI I HEMMET
GER HARMONI I LIVET**

Blomsterhallen

Hertig Johans torg

Tel.: Affären 0500/156 94, 138 20

VI HAR DAGLIGEN FÄRSKA BLOMMOR FRÅN EGNA ODLINGAR

Hör du till dem som egentligen borde byta bank?

För en sann skaraborgare, infödd eller inflyttad, borde det egentligen bara finnas en enda bank; Skaraborgsbanken — bygdens bank!

Pengar Du sätter in i Skaraborgsbanken slussas inte iväg till andra delar av landet. De stannar kvar i Skaraborg, där de bl a används till att skapa nya bostäder och arbetstillfällen. Som exempel kan nämnas, att Skaraborgsbanken nu svarar för drygt en tredjedel av bostadsfinansieringen i länet och för över hälften av krediterna till de små och medelstora företagen.

Gör slag i saken och byt upp Dig till bygdens bank!

Välkommen!

SKARABORGSBANKEN

Axvall • Falköping • Grästorp • Gullspång • Götene • Hjo • Hova • Järpås •
Karlsborg • Kvänum • Lidköping • Mariestad • Nossebro • Skara • Skövde •
Stenstorp • St. Levene • Tibro • Tidaholm • Tidän • Timmersdala • Tråvad •
Töreboda • Vara • Vedum • Våring • Ålgårås